

[Hauch.]

de har Magten. Det forekommer mig, at det, der her er sket, overgaar alt, hvad der er sket over for det danske Landbrug gennem de mange Aar. Det, som man her mener sig berettiget til at byde Landets Hovederhverv, er saa dristigt, at det trodser enhver Beskrivelse. Man fratager det ved en ændret Pengepolitik de Indtægter, som Landbruget maatte forudsætte at det nu skulde have, og man giver under den Devise, som den socialdemokratiske Ordfører fremførte fra denne Talerstol, Landbruget en Brøkdel tilbage af det, som blev taget fra det.

Dersom de Herrer tror, at de i deres Handlemaade giver Udtryk for Samfundssind og Ønske om Forstaaelse mellem Erhvervene her i Landet, tager de fejl. Det er en dristig Politik, de Herrer fører, dersom de vil bevare rolige og forstandige og rimelige Forhold inden for vort Folkesamfund herhjemme. Jeg har haft Lejlighed til saa alvorligt, som jeg kunde, paa et tidligere Stadium og paa det allertidligste Stadium af hele denne Sags Behandling at foreholde Regeringen dens Ansvar, at foreholde Regeringen, hvad der maatte være dens Pligt, dersom den vilde bevare Mulighederne for en rolig Udvikling og et forstandigt Samarbejde. Regeringen og Flerparten har villet det anderledes, og Answeret skal ogsaa blive deres. De Herrer skal ikke paaregne, at vi under nogen Form vil medvirke til Gennemførelse af det Forslag, her foreligger.

Hendriksen: De ekstraordinære Forhold, hvorunder vi for Tiden lever, har vendt op og ned paa mangt og meget og nødvendiggjort Statsmagtens Indgreb paa en Række Omraader, hvor man, det gælder i hvert Fald mit Parti, helst havde været fri for enhver Indgriben. Disse ekstraordinære Forhold kræver imidlertid ekstraordinære Foranstaltninger, det maa staa klart for os alle.

Baggrunden for Fremsættelsen af det foreliggende Lovforslag er, som dets Tekst ogsaa angiver, Misforholdet mellem Landbrugets Eksportpriser og dets Produktionsomkostninger. Dette Misforhold, som Landbrugserhvervet ingen Mulighed har for at afværge eller udligne, skyldes den Situation, der indtraadte efter Krigens Udbrud, hvorunder Produktionsomkostningerne for Bacon, Smør og Æg meget hurtigt viste en stigende Tendens, en Tendens, der desværre vedvarende fortsættes og sikkert vil fortsættes, saa længe Krigens varer. Hvis

nu Priserne paa Landbrugets Eksportvarer var steget i samme Forhold som Produktionsomkostningerne, saaledes som Tilfældet vel stort set var under største Delen af den sidste store Krig, havde særlige Foranstaltninger til Udligning af det opstaaede Misforhold formentlig ikke været fornødne. Imidlertid er Situationen, som ærede Medlemmer vil vide, den, at Priserne paa Landbrugets Eksportvarer — det gælder i hvert Fald de tre nævnte Artikler, som er de største og betydningsfuldeste — ikke fremviser nævneværdig Stigning; og da det saavel af Hensyn til Landbrugserhvervet som af Hensyn til det hele Samfund er af afgørende Betydning, at Produktionen af Landbrugsvarer saavel til Hjemmeforbrug som til Eksport opretholdes saa vidt muligt, er det en naturlig Ting, at Regering og Rigsdag skrider ind og søger at faa det opstaaede Misforhold rettet.

Særlige Forhold har medført, at det trods ihærdige Anstrengelser ikke hidtil har været muligt at faa Priserne paa Landbrugets Eksportvarer hævet, hvad der vilde have været den rimeligste og mest naturlige Løsning. Det er imidlertid uomgængeligt nødvendigt snarest at faa disse Priser hævet, og det er aldeles nødvendigt, at de Lande, til hvilke Varerne eksporteres, bærer Produktionsudgifternes Stigning, hvis de ønsker, at Danmark vedblivende skal producere med Eksport for Øje; det siger sig selv. Herom vil der ogsaa være Enighed inden for alle Lejre. Men saa længe de Forhandlinger, der er fornødne for at faa Misforholdet rettet, ikke har bragt noget endeligt Resultat, og for at skabe Muligheder for i hvert Fald nogenlunde at opretholde Produktionen i den nærmeste Tid, saa at denne Tid kan benyttes til at føre de Forhandlinger, der skal føres med en Forhøjelse af Priserne for Øje, er det nødvendigt at foretage visse Foranstaltninger.

Det, som Lovforslaget tilsigter, er ingenlunde en egentlig Sanering af Landbrugets Forhold, men slet og ret en midlertidig Foranstaltning, der skal gøre det muligt at skaffe det fornødne Pusterum til at føre de Prisforhandlinger, som det er nødvendigt at faa ført til Ende snarest muligt. Den foreslaede Foranstaltning er i og for sig heller ikke nogen midlertidig Landbrugsordning, men i Virkeligheden en valutarisk Ordning, der giver Landbrugserhvervet Erstatning for de Tab, som det betydelige Sterlingfald, der fandt Sted i Begyndelsen af Krigens, medfører for det eksporterende Landbrug i de nærmeste Maaned. De Udgifter, som denne Foran-